

11.11.2024

VN/4218/2024
VN/4218/2024-SM-2

Valtioneuvoston asetus sisäministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 ja 8 §:n muuttamisesta – muistio

Ehdotetaan, että asetuksessa säädettäisiin sisäministeriön yhteydessä olevan Kriisinhallintakeskuksen johtajan kelpoisuusvaatimuksista.

Sisäministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1056/2013) 7 §:ssä säädetään sisäministeriön virkojen kelpoisuusvaatimuksista.

Laissa siviilihenkilöiden osallistumisesta kriisinhallintaan (1287/2004), jäljempänä siviilikriisinhallintalaki, säädetään sisäministeriön yhteydessä olevan Kriisinhallintakeskuksen johtajasta ja hänen tehtävistään. Laissa ei säädetä johtajan erityisistä kelpoisuusvaatimuksista. Kriisinhallintakeskuksen johtajan virantäytön yhteydessä sovellettavaksi tulevat näin ollen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset julkisten virkojen yleiset nimitysperusteet: taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Kriisinhallintakeskuksen johtajan virka on sisäministeriön virka, joka on useassa yhteydessä rinnastettu virastopäällikön virkaan sen vuoksi, että Kriisinhallintakeskus hoitaa itsenäisesti sille siviilikriisinhallintalain mukaan kuuluvia tehtäviä. Valtion virkamieslaissa (750/1994) säädetään virastopäälliköiden erityisistä kelpoisuusvaatimuksista. Lain 8 §:n 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä yleisistä kelpoisuusvaatimuksista säädetään, 26 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen virkojen, lukuun ottamatta valtiosihteerä, erityisinä kelpoisuusvaatimuksina ovat ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus, käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus. Lain 26 §:n 4 kohdassa on maininta valtioneuvoston asetuksella säädettävistä virastojen päälliköistä. Valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 28 §:n 2 momentin mukaan valtion virkamieslain 26 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja virastojen päälliköitä ovat välittömästi ministeriön alaisten virastojen päälliköt sekä valtion liikelaitosten toimitusjohtajat lukuun ottamatta momentissa erikseen lueteltuja virkoja.

Koska Kriisinhallintakeskuksen johtaja ei ole edellä tarkoitettu virastopäällikkö, valtion virkamieslain 8 §:n erityiset kelpoisuusvaatimukset eivät koske Kriisinhallintakeskuksen johtajaa. Näin ollen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista on tarpeen säätää erikseen.

Eryteisistä kelpoisuusvaatimuksista säätäminen asetuksessa selkeyttäisi tilannetta saattamalla Kriisinhallintakeskuksen johtajan kelpoisuusvaatimukset vastaamaan virastopäälliköiden erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Kelpoisuusvaatimuksista säätäminen toisi avoimuutta virantäyttöön.

Sisäministeriö varasi valtionvarainministeriölle mahdollisuuden lausua ehdotuksesta. Koska kelpoisuusvaatimukset vastaavat virkamieslain mukaisia virastopäällikön kelpoisuusvaatimuksia, asetusmuutosehdotus voidaan rinnastaa tekniluonteiseen muutokseen ja sitä voidaan pitää yleiseltä merkitykseltään vähäisenä. Tämän vuoksi asiasta ei järjestetty laajempaa kuulemista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Asetuksen 7 §:n muuttaminen

Sisäministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä säädetään muiden virkojen ohella sisäministeriön johtajien kelpoisuusvaatimuksista. Koska Kriisinhallintakeskuksen johtaja ei hoida varsinaisia ministeriön tehtäviä vaan on tehtäviltään rinnastettavissa virastopäällikköön, johtajan erityisistä kelpoisuusvaatimuksista tulisi säätää sisäministeriön johtajien kelpoisuusvaatimuksista poiketen seuraten valtion virkamieslaissa säädettyjä virastopäällikön erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Näin ollen ehdotetaan, että sisäministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ä muutettaisiin siten, että siihen lisätään uusi 11 kohta seuraavasti:

7 § Virkojen kelpoisuusvaatimukset

Kelpoisuusvaatimuksena on:

[- -]

11) Kriisinhallintakeskuksen johtajalla ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus, käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Asetuksen 8 §:n muuttaminen

Asetuksen 8 § koskee virkojen täyttämistä. Sen 1 momentin mukaan kansliapäällikön, pelastusylijohtajan osastopäällikkönä, osastopäällikön, hallintojohtajan ja muun johtajan, hallitusneuvoksen, lainsäädäntöneuvoksen ja muun neuvoksen, neuvottelevan virkamiehen ja hallitussihteerin nimittämisestä säädetään valtioneuvoston ohjesäännössä. Pykälän 2 momentin mukaan muut virkamiehet nimittää sekä työsopimussuhteisen henkilöstön ottaa ministeriö.

Koska siviilikriisinhallintalain 4 b §:n 2 momentin mukaan Kriisinhallintakeskuksen johtajan nimittää valtioneuvosto eikä johtaja ole sisäministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu 'muu johtaja', on selkeyden vuoksi tarpeen ottaa säännökseen viittaus siviilikriisinhallintalakiin Kriisinhallintakeskuksen johtajan nimittämisen osalta.

Näin ollen ehdotetaan, että 8 §:ä muutettaisiin siten, että sen 1 momentin loppuun lisättäisiin viittaus siviilikriisinhallintalakiin seuraavasti:

Kansliapäällikön, pelastusylijohtajan osastopäällikkönä, osastopäällikön, hallintojohtajan ja muun johtajan, hallitusneuvoksen, lainsäädäntöneuvoksen ja muun neuvoksen, neuvottelevan virkamiehen ja hallitussihteerin nimittämisestä säädetään valtioneuvoston ohjesäännössä. Kriisinhallintakeskuksen johtajan nimittämisestä säädetään siviilihenkilöiden osallistumisesta kriisinhallintaan annetussa laissa (1287/2004).

Ehdotetaan, että asetukset tulisi voimaan 1.12.2024.